Dosar nr. 5r-2612/2024
/4-24080334-12-5r-22072024/

HOTĂRÂRE
în numele Legii

20 august 2024 mun. Chişinău
Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana
Instanţa de judecată în componența:
Preşedinte de şedinţă Serghei Papuha
Grefier Renata
Nițuleac

examinând în şedinţă judiciară publică contestaţia înaintată de către Victor Plugaru, în ordinea art. 448 Cod contravenţional, asupra procesului verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei de sancţionare din data de *****, intentat în privinţa sa în baza art. 238 alin. (1) Cod contravenţional al RM, instanța de judecată, -

CONSTATĂ :

Victor Plugaru a depus la data de *****contestaţie împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei de sancţionare din data de ***** intentat în privinţa sa în baza art. 238 alin. (1) Cod contravenţional.

În motivarea contestaţiei a invocat că, la data de *****, în privința sa a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție, în temeiul art. 238 alin. (1) Cod contravențional, astfel agentul constatator a afirmat încălcarea prevederilor pct. 69 lit. j) din Regulamentul Circulației Rutiere, staționarea în locurile unde este interzisă oprirea, adică pe gazoane.

Prin urmare, având în vedere suprafața de teren unde a fost staționat de către el mijlocul de transport, în afară de faptul că nu este inclus în suprafețele spațiilor verzi din mun. Chișinău, chiar și din imaginea foto anexată la materialele cauzei, este clar că, nu se încadrează în nici un mod, în noțiunea de gazon, procesul verbal fiind lovit de nulitate și lipsit de consistență și suport juridic.

La fel, în temeiul celor expuse, invocă și faptul că, agentul constatator nu a indicat în procesul verbal cu privire la contravenție, locul presupusei faptei contravenționale, adică a omis să indice denumirea străzii, indicând doar sectorul și numărul blocului locativ.

Urmare a acest fapt și bazându-se pe prevederile art. 448 Cod contravențional, solicită anularea procesului verbal și a deciziei de sancționare din

*****, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu lipsa faptului contravenției și nulitatea actelor și acțiunilor efectuate.

Petiționarul Victor Plugaru, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, în baza cererii depuse la *****a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, astfel instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Agentul constatator Dumitru Vezetiu, în şedinţa de judecată a solicitat respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată, cu menținerea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din *****, emise în privința lui Victor Plugaru.

Examinând materialele cauzei contravenţionale prezentate în şedinţa de judecată şi audiind participanţii prezenţi la proces, instanţa de judecată menţionează următoarele:

Potrivit dispoziţiilor art. 374 alin. (3) Cod contravenţional, procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 458 Cod contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În cadrul cercetării judecătoreşti instanţa a stabilit cert, că la data de ***** în privinţa lui Victor Plugaru de către agentul constatator Dumitru Vezetiu a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenţie seria MAI05 nr. 625345, incriminându-i comiterea contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (1) Cod contravenţional, pentru faptul că la data de *****, orele 18:23 min., în mun. Chișinău, sectorul Ciocana, bl. 30/3, primul a parcat automobilul de model ”BMW *****”, cu numărul de înmatriculare **********, ignorând prevederile pct. 69 lit. j) din Regulamentul Circulației Rutiere.

Acțiunile lui Victor Plugaru au fost încadrate de către agentul constatator în baza art. 238 alin. (1) Cod contravențional.

Pe numele lui Victor Plugaru a fost emisă decizia de sancţionare, fiindu-i aplicată o sancțiune sub formă de avertizare.

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sânt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care

aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sânt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).

În dezacordul cu procesul verbal şi cu decizia de sancţionare, petiționarul Victor Plugaru la data de *****a formulat contestaţia prin care a solicitat declararea nulă a actelor.

Astfel, instanța de judecată, concluzionează că contestația depusă de petiționarul Victor Plugaru a fost depusă în termenul legal prevăzut la art. 448 Cod contravențional.

În continuare verificând legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din ***** în raport cu argumentele invocate în contestație, instanţa de judecată conchide următoarele.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă întru asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului - verbal cu privire la contravenţie într-o anumită formă „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, în acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

Astfel, cerinţele întocmirii procesului verbal cu privire la contravenţie sunt expres stipulate la art.443 Cod contravenţional.

Potrivit prevederilor art. 443 alin. 1) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul) şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia contravenientului, datele din buletinul lui de identitate, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa contravenientului şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care

contravenientul le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii.

Conform prevederilor art. 445 Cod contravențional, neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei.

O deficiență admisă de agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, care atrage nulitatea acestui act, este că agentul constatator a omis de a indica locul comiterii presupusei faptei contravenționale

Studiind procesul-verbal cu privire la contravenţia de comiterea căreia a fost recunoscut vinovat și sancționat Victor Plugaru, instanța a constatat că în procesul-verbal nominalizat lipsesc unele date cu caracter obligatoriu prevăzute de art. 443 Cod contravențional, și anume nu este indicat concret locul comiterii faptei contravenționale.

În conformitate cu art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprind fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţi, ceea ce contravine art. 443 Cod contravențional, astfel fiind prezent temeiul de încetare a examinării cauzei contravenționale prevăzut de art. 461, 445 Cod contravențional.

Mai mult, instanţa reţine că: “Verificarea strictă a înscrierii în procesul verbal a datelor prevăzute de lege se impune cu atât mai mult cu cât petentului trebuie să i se asigure prezumţia de nevinovăţie instituită prin art. 6 CEDO…“, respectiv că: “…săvârşirea faptei contravenţionale se impune a fi constatată personal de agentul constatator, acesta are obligaţia de a efectua toate demersurile necesare pentru a constata dincolo de orice îndoială că fapta a fost săvârşită, în caz contrar dreptul la apărare al persoanei sancţionate contravenţional este încălcat …“.

Prin urmare, instanța de judecată conchide că, procesul-verbal cu privire la contravenție contravine art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional, astfel ținând cont de prevederilor art. 445 alin. (1) Cod contravențional, circumstanțele constatate de către instanța de judecată duce la nulitatea acestuia, or omisiunea dată nu poate fi înlăturată și nici trecută cu vederea de către puterea judecătorească.

Analizând ansamblul de probe cercetate direct și nemijlocit în instanța de judecată, prin prisma admisibilităţii, pertinenţei, concludenţii, utilităţii şi veridicităţii, instanţa de judecată ajunge la concluzia că procesul-verbal contravențional este lovit de nulitate absolută.

În desfășurarea acestei opinii congruente, instanța de judecată menționează că în orice societate democratică, protecția persoanei este una din atribuțiile de bază ale statului. În exercitarea acestei atribuții, statul a instituit norme procesual penale și contravenționale, concentrate în Codul de procedură penală și Codul contravențional, care au drept scop, pe de o parte, să protejeze persoana, societatea şi statul de infracţiuni/contravenții, astfel încât persoana care a săvârșit o infracțiune/contravenție să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi, pe de altă parte, să protejeze persoana şi societatea de actele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere, comise în activitatea de cercetare a infracțiunilor/contravențiilor presupuse sau săvârșite, pentru ca nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală/contravențională.

Totodată, instanţa menţionează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea pe cauza Seliverstov contra Federaţiei Ruse, §16, a subliniat, că ".... lit. a) §3 art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) acordă învinuitului dreptul de a fi înştiinţat, nu doar despre temeiul învinuirii înaintate, adică despre faptele, care el cu titlu de presupunere le-a săvârşit şi în baza cărora se bazează învinuirea, dar şi despre încadrarea juridică a faptelor corespunzătoare. Astfel de informaţie urmează a fi detaliată". Deasemenea CtEDO în aceeaşi hotărâre a menţionat, că ". sfera acţiunii prevederilor lit. a) §3 art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi apreciată în lumina unui drept mai general a învinuitului la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al Convenţia Europeană a Drepturilor Omului" (§17 din hotărârea indicată CEDO). În aceeaşi hotărâre Curtea Europeană a reamintit, că lit. a) § 3 art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului au legătura reciprocă şi dreptul învinuitului de a fi înştiinţat despre caracterul şi temeiurile învinuirii lui înaintate, se examinează în lumina dreptului învinuitului spre pregătirea apărării sale (de asemenea § 17 din hotărârea indicată CEDO).

Astfel, instanța de judecată relevă că, neglijarea de către agentul constatator a cerințelor imperative impuse la întocmirea procesului–verbal cu privire la contravenție, ar putea leza dreptul făptuitorului la un proces echitabil, prevăzut art. 6 CEDO în sensul căruia acuzaţia trebuie să fie definită în termeni clari şi preciși

pentru a exclude arbitrarietatea şi a-i oferi posibilitatea contravenientului să cunoască exact învinuirile ce îi sunt aduse, ca să-şi poată organiza apărarea într-un mod valabil.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit cu stricteţe şi a cerut din raţiuni de securitate juridică a acuzatului, calificarea juridică a faptelor să fie stabilită de către organele abilitate în modul cel mai exact posibil. Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunţarea de către instanţă a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanţiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligaţia instanţei de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerinţelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat într-u admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26).

În sensul art.6 alin. (1) al Convenţiei, organul care examinează cauza în fond, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-şi întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noţiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea noţiunea de proces echitabil impune ca organul abilitat sau împuternicit de a examina cauza să nu-şi motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulţumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părţi.

Astfel, luând în considerație că au fost constatate temeiuri de nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța consideră necesar de a nu se expune în privința temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție.

În acest context instanța de judecată notează și faptul că, jurisprudenţa Curţii Europene evidenţiază concluzia că, încălcările de lege comise în cadrul procesului de judecată nu trebuie reparate în detrimentul persoanei atrase la răspundere contravențională. Drept consecință juridică, statul este cel care trebuie să-şi asume erorile admise de Parchet (agentul constatator) sau de o instanţă de judecată şi aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză (cauza Stefan vs. Romania, hotărîrea din 06.04.2010).

Reieșind din contextul hotărârii Curții Constituționale din 32 din 29.11.2018, instanța de judecată reține că lipsa locului comiterii contravenţiei, constituie temei de nulitate a procesului – verbal cu privire la contravenție, iar omisiunea agentului constatator de a consemna faptul dat în procesul - verbal contravențional aduce nulitatea absolută a procesului – verbal.

Față de cele elucidate, instanța de judecată conchide că procesul verbal cu privire la contravenție, care este un act oficial de învinuire, nu corespunde normei legale, nu conține informații referitoare la locului comiterii faptei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, iar deficiențele de formă și conținut ale procesului verbal cu privire la contravenție atrag nulitatea acestuia.

Or, insuficienta descriere a faptei reținute, lipsește instanța de posibilitatea efectivă de a controla legalitatea învinuirii aduse făptuitorului. Dreptul la un proces echitabil nu trebuie privit ca o noțiune abstractă și pur formală, ci prin prisma aspectului că, instanța are posibilitatea efectivă de a aprecia legalitatea unei măsuri, prin analiza aspectelor relevante, pentru fiecare materie în parte, inclusiv descrierea faptei a presupusei contravenții.

În conformitate cu prevederile art. 461 Cod contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

În circumstanţele de fapt şi de drept enunţate, contestaţia petiționarului Victor Plugaru împotriva procesului verbal cu privire la contravenţie din *****, intentat pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 238 alin. (1) Cod contravenţional în privința sa, urmează a fi admisă, cu anularea deciziei de sancţionare şi încetarea procesului contravenţional, din motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenție.

În temeiul celor expuse şi a prevederilor art. 443-445, art. 448, 460, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

HOTĂRĂŞTE:

A admite contestaţia declarată de petiționarul Victor Plugaru, în ordinea art. 448 Cod contravenţional, asupra procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din data de *****, potrivit căruia Victor Plugaru a fost sancționat în temeiul art. 238 alin. (1) Cod contravenţional al RM.

Se anulează procesul verbal cu privire la contravenţie intentat în privinţa lui Victor Plugaru, în baza art. 238 alin. (1) Cod contravenţional, la data de ***** şi a deciziei de sancţionare din aceiaşi dată, cu încetarea procesului contravenţional, din motivul nulităţii procesului verbal cu privire la contravenţie.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 /cincisprezece/ zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Președintele ședinței,
Judecător **Serghei Papuha**